

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. de heer D.A. Wiersma,
Staatssecretaris
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

Datum
26 oktober 2021
Kenmerk
TISA/U202100888
Telefoon
[REDACTED]
Bijlage(n)

Onderwerp

Adviesverzoek wetsvoorstel Wi (Wet inburgering) 2021
hardheidsclausule en overgangsrecht

Geachte heer Wiersma,

Hierbij reageren wij op het adviesverzoek met betrekking tot het wetsontwerp tot wijziging van de Wet Inburgering 2021, dat wij op 23 september jl. ontvingen van de demissionair minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.¹

In algemene zin steunt de VNG de richting van deze wetswijziging. De inspanningen om hardheden uit de Wet inburgering 2013 (Wi2013) aan te passen worden op prijs gesteld. Vandaag de dag beginnen immers nog steeds mensen met inburgeren onder deze wet, waarvan reeds gebleken is dat de uitgangspunten onvoldoende aansluiten bij de leefwereld en mogelijkheden van nieuwkomers. Ook de hardheidsclausule voor de Wet inburgering 2021 is ons inziens van toegevoegde waarde: deze sluit aan bij de uitgangspunten van de nieuwe inburgeringswet, waarin de menselijke maat de boventoon voert.

Zoals reeds opgemerkt in het adviesverzoek, zal onze reactie grotendeels op hoofdlijnen zijn. De VNG geeft u alvast puntsgewijs de volgende opmerkingen ter overweging.

Duiding onbillijkheden van overwegende aard

In de hardheidsclausule voor de Wi2021 wordt het begrip 'onbillijkheid van overwegende aard' geïntroduceerd. De VNG onderkent dat het zal gaan om niet precies te voorziene gevallen en waardeert de mogelijkheid om dit van geval tot geval te beoordelen. Toch vraagt dit begrip om nadere duiding, om een juiste toepassing door gemeenten te bewerkstelligen en rechtsgelijkheid voor inburgeraars te borgen.

¹ Uw referentie: 2021-0000147506.

Begeleiding einde inburgeringstraject Wi2013

De VNG juicht aanpassingen die gemeenten in staat stellen inburgeraars onder de Wi2013 beter te begeleiden bij de afronding van hun inburgeringstraject toe. Meermaals is aandacht gevraagd voor de ELIP-groep (Einde Lening Inburgeringsplicht), omdat gemeenten het van groot belang achten deze mensen tijdig in beeld te krijgen en hen te kunnen voorzien van passende begeleiding.

Wel merkt de VNG op dat de ondersteuning uitvoerbaar en betaalbaar moet blijven. Bij uitbreiding van de maatschappelijke begeleiding aan de ELIP-groep is het essentieel dat gemeenten passende financiële middelen ontvangen en dat belemmeringen voor de uitvoering worden weggenomen. Wanneer meer gemeenten actieve begeleiding gaan bieden, heeft dat financiële consequenties. Dat geldt des te meer als de doelgroep zou worden uitgebreid met bijvoorbeeld gezinsmigranten. De VNG gaat daarom graag het gesprek aan over de gevolgen van de voorgestelde aanpassing.

Om de ELIP-groep goed (preventief) te ondersteunen, moet de gegevensuitwisseling op orde zijn. Zoals eerder aangegeven, is het voor gemeenten van groot belang dat DUO op zo kort mogelijke termijn persoonsgegevens over de ELIP-groep (op persoonsniveau en in bulk) gaat uitwisselen met gemeenten. De VNG verzoekt u met klem dit zo spoedig mogelijk te faciliteren.

Aantoonbaar geleverde inspanningen

De VNG waardeert de nieuwe ontheffingsgrond voor jongeren die na vele uren onderwijs niet in staat blijken het inburgeringsexamen te behalen.

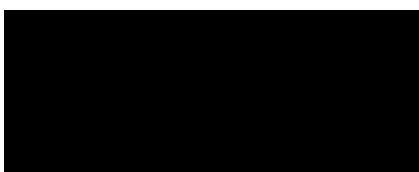
De VNG vraagt echter ook aandacht voor een andere groep waarvoor coulance ons inziens terecht zou zijn. Normaliter kunnen inburgeraars op grond van hun werkervaring in Nederland in aanmerking komen voor ontheffing van het onderdeel Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt. Hiervoor wordt gekeken naar het aantal gewerkte uren in de afgelopen 12 maanden. Als gevolg van Covid-19 heeft een deel van de inburgeringsplichtigen in het afgelopen jaar hun baan verloren of minder uren kunnen werken. Daardoor voldoen zij mogelijk – buiten hun schuld – niet meer aan de ontheffingsnorm, terwijl zij voorheen wel degelijk voldoende uren werkten om in aanmerking te komen voor deze AGI-ontheffing. De VNG verzoekt u te onderzoeken of aan deze groep (met terugwerkende kracht) ontheffing kan worden verleend.

Tot slot

Over de nadere uitwerking van deze wetswijziging gaat de VNG graag met het ministerie van SZW in gesprek. Dit past bij het lerend stelsel dat we met elkaar vormgeven, om te komen tot een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel van hoge kwaliteit.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur